

Bilim sanat merkezlerindeki özel yetenekli öğrencilerin müzik alanını seçmelerinde ailelerinin etkisi

The influence of families on gifted students' selection of the music field at science and art centers

Yunus Yapalı¹, İlknur Özal Göncü²

¹ Cumhuriyet Üniversitesi, Hafik Kamer Örnek Meslek Yüksekokulu, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, Sivas, Türkiye.

² Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Ankara, Türkiye.

ÖZ

Bu çalışma, Bilim Sanat Merkezleri (BİLSEM) bünyesinde müzik alanında özel yetenekli olarak tanımlanmış öğrencilerin ailelerinin müziksel geçmişlerini incelemeyi ve bu yeteneklerin ailesel etkenlerle nasıl şekillendiğini anlamayı amaçlamaktadır. Araştırma, Bronfenbrenner'ın ekolojik sistemler kuramı çerçevesinde, ailelerin çocukların duygusal, sosyal ve zihinsel gelişimleri üzerindeki kritik rolünü vurgulamaktadır. Özel yetenekli öğrencilerin müziksel yeteneklerinin gelişiminde aile içi deneyimlerin etkisini belirlemek için ebeveynler, birincil mikro çevre olarak anne ve baba perspektifinden ele alınmıştır.

Araştırma, nitel yöntem kullanılarak gerçekleştirilmiş ve yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile veriler toplanmıştır. Çalışma grubu, tipik durum örnekleme ile belirlenmiş ve Ankara'daki BİLSEM okullarında müzik alanında özel yetenekli olarak tanımlanmış öğrencilerin ailelerinden oluşmaktadır. Ebeveynlerin müzik geçmişi, evdeki müzik aktiviteleri ve çocuklarına sağladıkları eğitim fırsatları, çocukların müzikle olan ilişkisini derinleştirmektedir.

Veri toplama sürecinde, 20 aile ile gerçekleştirilen görüşmelerden elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir. Katılımcıların demografik özellikleri ve müzik eğitimi deneyimleri üzerinden ailelerin müziksel geçmişi incelenmiştir. Araştırmanın bulguları ailelerin müzik yeteneklerinin gelişimindeki önemli katkıları, ev içi müzik aktivitelerinin sıklığını ve çeşitliliğini, ailelerin müzikal destek sunma biçimlerini ve çocukların bu destekler aracılığıyla müziksel yeteneklerini nasıl geliştirdiklerini ortaya koymaktadır.

Ailelerin, çocuklarının müzik eğitimine yönelik tutumları, müzikle ilgili etkinliklere katılımları ve çocuklarına sağladıkları fırsatlar, müzikal yeteneklerin gelişiminde belirleyici bir rol oynamaktadır. Sonuç olarak, aile katılımının artırılmasına yönelik stratejilerin geliştirilmesi gerektiği vurgulanmakta, müzik eğitimi alanında çalışan araştırmacılara, eğitimcilere ve politika yapıcılara değerli bilgiler sunulmaktadır. Çalışma, müzik eğitiminin aile içindeki dinamiklerle nasıl etkileşime girdiğine dair önemli bulgular sağlamaktadır.

Anahtar kelimeler: aile etkisi, BİLSEM, müzik eğitimi, müzikal geçmiş, özel yetenekli öğrenciler

ABSTRACT

This study aims to explore the musical backgrounds of families with students identified as musically gifted at Science and Art Centers (BİLSEM) and to understand how familial factors shape these musical talents. Grounded in Bronfenbrenner's ecological systems theory, the research emphasizes the critical role families play in their children's emotional, social, and cognitive development. The study considers parents, as the primary micro-environment, to determine the impact of family experiences on the musical talent development of gifted students.

Yunus Yapalı – yunusyapali@cumhuriyet.edu.tr

Geliş tarihi/Received: 12.11.2024 – Kabul tarihi/Accepted: 12.12.2024 – Yayın tarihi/Published: 31.01.2025

Telif hakkı © 2025 Yazar(lar). Açık erişimli bu makale, orijinal çalışmaya uygun şekilde atıfta bulunulması koşuluyla, herhangi bir ortamda veya formatta sınırsız kullanım, dağıtım ve çoğaltmaya izin veren [Creative Commons Attribution License \(CC BY\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) altında dağıtılmıştır.

Copyright © 2025 The Author(s). This is an open access article distributed under the [Creative Commons Attribution License \(CC BY\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium or format, provided the original work is properly cited.

Conducted using qualitative research methods, data were collected through semi-structured interviews. The study group was selected using typical case sampling and comprised families of musically gifted students identified at BİLSEM schools in Ankara. Parents' musical backgrounds, in-home musical activities, and the educational opportunities they provide significantly influence the depth of their children's engagement with music.

The data collected from interviews conducted with 20 families were analyzed using the content analysis method. By examining participants' demographic characteristics and experiences in music education, the study scrutinizes families' musical histories. Findings reveal the significant contributions of families to the development of musical talent, the frequency and diversity of in-home music activities, the types of musical support provided by families, and how children develop their musical abilities through these supports.

Families' attitudes toward their children's music education, their participation in music-related activities, and the opportunities they offer play a decisive role in the development of musical abilities. Consequently, the study underscores the need to develop strategies that enhance family involvement, providing valuable insights for researchers, educators, and policymakers in the field of music education. This research offers important findings on how music education interacts with family dynamics.

Keywords: family influence, BİLSEM, music education, musical background, gifted students

1. GİRİŞ

Bilim ve Sanat Merkezleri, Türkiye'de "BİLSEM" olarak bilinen ve özel yetenekli öğrencilere eğitim veren kuruluşlardır. Türkiye'de çeşitli şehirlerde bulunan bu merkezler, öğrencilere bilim, matematik, fen, sosyal bilimler, dil becerileri ve sanat alanlarında özel eğitimler sunarak onların potansiyellerini geliştirmeyi amaçlar. Bu merkezlerdeki eğitim programları genellikle standart müfredatın ötesine geçer ve öğrencilere derinlemesine bir öğrenme deneyimi sunar. T.C. Millî Eğitim Bakanlığı'nın (2019) yayınladığı BİLSEM Yönergesi'nde yetenek alanı: "özel yetenekli öğrencinin tanılandığı genel zihinsel yetenek alanı" olarak tanımlanmıştır. Özel yetenekli birey ise: "yaşlarına göre daha hızlı öğrenen; yaratıcılık, sanat, liderliğe ilişkin kapasitede önde olan, özel akademik yeteneğe sahip, soyut fikirleri anlayabilen, ilgi alanlarında bağımsız hareket etmeyi seven ve yüksek düzeyde performans gösteren birey" olarak tanımlanmaktadır. Özel yetenekli bireyler, yaşlarına göre daha hızlı öğrenen, yaratıcılık ve liderlik kapasitesi yüksek, soyut fikirleri anlayabilen ve belirli alanlarda yüksek performans gösteren bireyler olarak tanımlanmaktadır.

BİLSEM'ler; genel zihinsel yetenek, resim ve müzik gibi özel yetenek alanlarında eğitim veren, sınavla öğrenci kabul eden kurumlardır. Bu merkezlerin amacı, öğrencilerin bilimsel ve sanatsal beceriler kazanmasını, yaratıcı ve üretken bireyler olarak yetişmelerini sağlamaktır. Eğitim programları, bireysel eğitim planlarına (BEP) dayalı olarak hazırlanır ve örgün eğitim müfredatıyla uyumlu şekilde yürütülür.

BİLSEM'lerin temel amacı, öğrencileri Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı, yaratıcı, bilimsel düşünceye sahip, ahlaki ve kültürel değerleri benimsemiş bireyler olarak yetiştirmektir. Bu doğrultuda, eğitim süreci öğrencilerin bireysel ihtiyaçları ve yeteneklerine göre şekillendirilir.

Müzik, insan yaşamının vazgeçilmez bir parçasıdır ve birçok birey için duygusal, entelektüel ve sanatsal bir zenginlik kaynağıdır (Menglibekovich, 2024). Bu zenginliğin temelinde ise çocukluk döneminde şekillenen müziksel deneyimler (Selmani, 2024) ve ailenin müzik tercihlerinin etkili olabilir. Çocukların gelişiminde çevresel faktörlerin önemine vurgu yapan Bronfenbrenner'in Ekolojik Sistemler Kuramı, bireyin yalnızca bireysel özellikleriyle değil, çevresiyle, özellikle aile içi dinamiklerle şekillendiğini vurgulamaktadır (Bronfenbrenner, 1977). Kuram, bireyin içinde bulunduğu mikro (aile, okul) ve mezo (aile-okul etkileşimi) sistemlerin bireyin gelişiminde nasıl bir rol oynadığını açıklamaktadır. Özel yetenekli bireylerin müziksel gelişiminde de bu sistemlerin etkili olduğu düşünülmektedir. Müzik alanı, BİLSEM'lerde önemli bir yer tutar. Bu alanda, öğrencilerin müzikal yeteneklerini keşfetmeleri ve geliştirmeleri hedeflenir. Eğitimler, bireysel çalgı çalışmaları, solfej, kompozisyon ve müzik teorisi gibi konuları kapsar. Öğrenciler, ulusal ve uluslararası düzeyde müzik yarışmalarına ve projelere katılarak kendilerini ifade etme ve geliştirme fırsatı bulurlar. Müzik eğitimi, öğrencilerin estetik duyarlılıklarını artırmanın yanı sıra disiplin ve iş birliği gibi beceriler kazanmalarına da olanak tanır.

BİLSEM'ler, özel yetenekli öğrencilere yönelik eğitimde öncü bir rol oynamaktadır ve bu merkezlerde müzik alanında tanınmış yeteneklerin gelişimini anlamak hem eğitim hem de bireysel potansiyel açısından önemlidir. Aile içindeki müzikal geçmişlerin ve deneyimlerin, öğrencilerin müzikle olan bağlarını ve yeteneklerini etkileyebileceği düşünülmekte; bu nedenle, özel yetenekli öğrencilerin ailelerinin müziksel

geçmişlerini ve yeteneklerini anlamaya yönelik detaylı araştırmalara ihtiyaç olduğu düşünülmektedir. Literatürde, ailelerin müziksel tercihleri ve destekleyici davranışlarının, çocukların müzikle olan bağlarını ve yeteneklerini doğrudan etkilediği ifade edilmektedir (Gingras, 2013; Mcpherson, 2009). Ancak, Türkiye bağlamında özel yetenekli bireylerin ailelerinin müziksel geçmişlerinin ve bu geçmişlerin öğrencilerin müzik alanındaki gelişimleri üzerindeki etkilerinin yeterince araştırılmadığı görülmektedir. Özellikle aile içindeki müzikal ortamın, özel yetenekli bireylerin müziksel yeteneklerinin gelişimindeki rolü henüz tam olarak ortaya konulmamıştır. Bunun yanı sıra, BİLSEM müzik öğrencilerinin ailelerinin müziksel geçmişleri ile bu öğrencilerin başarı ve gelişim düzeyleri arasındaki ilişkiye dair mevcut ampirik bulguların sınırlı olduğu düşünülmektedir. Bu durum, konunun daha detaylı bir şekilde ele alınması gerektiğini göstermektedir. Özel yetenekli öğrencilerin müzik yeteneklerinin aile içi deneyimlerle nasıl şekillendiğini anlamak için aile, birincil mikroçevre olarak ele alınmaktadır. Çalışmada Bronfenbrenner'ın ekolojik sistemler teorisi çerçevesinde sadece birincil mikroçevre olan aile üzerinde durulmuş, öğrencilerin müzik yeteneklerinin aileleri ve aile içi müziksel deneyimlerle nasıl etkilendiği incelenmiştir. Bu araştırma, müzik eğitimi stratejilerinin daha etkili bir şekilde planlanmasına katkıda bulunmayı, BİLSEM'lerin eğitim programlarını güçlendirmeyi, müzik eğitimi alanındaki araştırmacılar, eğitimciler ve politika yapıcılar için değerli bilgiler sunmayı hedeflemektedir.

Problem Cümlesi:

Özel yetenekli öğrencilerin ailelerinin müziksel geçmişleri ve yeteneklerinin, öğrencilerin müziksel gelişimi ve eğitim stratejilerinin belirlenmesindeki rolü nedir?

Alt Problemler

1. Aile bireylerinin müzikle ilgili deneyimleri ve geçmiş ilgi düzeylerinin, çocuğun müzikle ilgisini nasıl etkilediği hakkında veli görüşleri nelerdir?
2. Ailenin müzikle ilgili desteğinin, çocuğun müzikle ilgili hedefleri ve genel gelişimi üzerinde nasıl bir etki yarattığı hakkında veli görüşleri nelerdir?
3. Aile içindeki müzik etkinliklerinin sıklığının, çocuğun müzikle ilgisi ve gelişimi üzerindeki etkisi hakkında veli görüşleri nelerdir?
4. Aile bireylerinin müzik eğitimine yönelik görüşlerinin, çocuğun akademik başarısı üzerindeki etkisi hakkında veli görüşleri nelerdir?

1.1. Araştırmanın Amacı

Çalışmanın temel amacı, BİLSEM'lerde müzik alanında özel yetenekli olarak tanılanmış öğrencilerin ailelerinin müziksel geçmişlerini inceleyerek, bu yeteneklerin ailesel etkenlerle nasıl şekillendiğini anlamaktır. Bronfenbrenner'ın (1977) ekolojik sistemler kuramına göre, çocukların gelişiminde en yakın çevre olan aile, onların duygusal, sosyal ve zihinsel becerilerini geliştiren temel etkileşim alanını sağlayarak bireysel potansiyellerini ortaya çıkarmada kritik bir rol oynamaktadır. Özel yetenekli öğrencilerin müziksel yeteneklerinin aile içi deneyimlerle nasıl geliştiğini daha iyi kavrayabilmek için aile, birincil mikro çevre olarak, yani öncelikli olarak anne baba perspektifinden ele alınmaktadır. Bronfenbrenner'ın ekolojik sistemler teorisi çerçevesinde, çocukların gelişiminde en yakın çevre olan ailenin rolü üzerinde durulmuştur. Araştırmada, öğrencilerin müziksel yeteneklerinin, ailelerinin müziğe olan ilgisi, müziksel geçmişleri ve çocuklarına sundukları müziksel deneyimlerle nasıl etkilendiği incelenmiştir. Aile, çocuğun müzik yeteneklerinin gelişiminde önemli bir faktördür. Özellikle ebeveynlerin çocuklarına sundukları müziksel deneyimler çocuğun müziğe olan ilgisini artırabilir ve yeteneklerini pekiştirebilir. Aile üyelerinin müziksel geçmişleri, evdeki müzik aktiviteleri ve çocuklarına sağladıkları eğitim fırsatları çocukların müzikle olan ilişkisini derinleştirir. Ebeveynlerin müzikle ilgili tutumları, çocuklarına müziksel fırsatlar yaratmada aktif rol oynamaları ve onları müziksel etkinliklere yönlendirmeleri bu gelişimin temel taşlarını oluşturur.

1.2. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, müzik yeteneklerinin gelişiminde ailelerin önemine dikkat çekerek müzik eğitimi stratejilerinin daha etkili şekilde planlanmasına katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Aynı zamanda BİLSEM'lerin müzik eğitimi programlarını güçlendirmek ve müzik eğitimi alanında çalışan araştırmacılar, eğitimciler ve politika yapıcılar

için değerli bilgiler sunmayı amaçlamaktadır. Ailelerin müzik yeteneklerine olan katkılarının anlaşılması, eğitim programlarının aile katılımını artırmaya yönelik stratejilerin geliştirilmesine de yardımcı olabilir.

2. YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma, nitel araştırma yöntemini benimsemektedir. Nitel araştırma, derinlemesine anlayış kazanmak ve bireylerin deneyimlerini, inançlarını, tutumlarını ve davranışlarını anlamak için kullanılan bir yaklaşımdır (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Araştırmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme tekniği, anket veya test gibi yöntemlerdeki sınırlılıkları ortadan kaldırdığı için esnek bir görüşme ortamı sağlamış ve verilen bilgilerin derinlemesine incelenmesine olanak tanımıştır.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Tipik durum örnekleme, araştırma konusuyla ilgili belirli bir bağlamda ortalama özelliklere sahip durumların incelenmesi amacıyla tercih edilen bir yöntemdir (Büyüköztürk vd., 2021). Bu yöntemle, müzik yeteneklerinin ailesel etkenlerle nasıl şekillenebileceğine dair daha derinlemesine bir anlayış geliştirilmesi amaçlanmıştır. Daha küçük ve odaklı bir örneklem seçimi, araştırmanın detaylı analiz ve yorumlama yapmasına olanak tanımış ve bulguların bağlamsal geçerliliğini artırmıştır. Çalışma grubunu oluşturan örneklem, Ankara'daki BİLSEM'lerde müzik alanında özel yetenekli olarak tanımlanmış öğrencilere sahip ailelerden seçilmiştir. Ailelerin seçiminde, çocuklarının BİLSEM'lerde müzik alanında özel yetenekli olarak tanımlanmış ve bu alanda eğitim alıyor olmaları ölçüt olarak belirlenmiştir. Bu ölçütlerin, araştırmanın odaklandığı özel yetenekli çocukların ailelerini ve bu çocukların müzik eğitimi deneyimlerini yansıtabileceği düşünülmektedir. Bu yaklaşımla, araştırmanın genel geçerliliğinin güçlendirilmesi ve kapsamlı bir örneklem yapısının oluşturulması hedeflenmiştir. Ayrıca bu seçimin, müzik yeteneklerinin ailesel etkenlerle nasıl şekillendiği konusunda bir anlayış sunabileceği ve bu bulguların eğitim uygulamalarına katkı sağlayabileceği varsayılmaktadır.

Ankara, BİLSEM'lerin yoğunluğu ve sundukları eğitim olanakları ile sosyal, kültürel ve eğitimsel açıdan araştırma için uygun bir yer olarak seçilmiştir. Nitel araştırmalar genellikle görüşmelere dayalı olduğundan, geniş örneklemlere ihtiyaç duyulmamaktadır. Çünkü görüşmelerde belirli bir noktadan sonra tekrarlayan temaların ortaya çıkabileceği ve bu durumun örneklem genişletme gereksinimini ortadan kaldırmaya yardımcı olacaktır (Shenton, 2004). Bu araştırmada, farklı sosyo-ekonomik ve eğitim düzeylerine sahip ailelerin temsil edilmesine özen gösterilmiştir. Patton (2014), katılımcı sayısından ziyade görüşmelerin kalitesi ve derinliğinin önemli olduğunu belirtmektedir. Bu çerçevede, araştırmanın hedeflerine ulaşmak amacıyla başlangıçta 25 aile ile görüşme yapılması planlanmıştır. Ancak, gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda 20 aile ile yapılan görüşmelerin ardından elde edilen verilerin benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir. Bu bulgu doğrultusunda, araştırmanın kapsamı 20 aile ile sınırlandırılmıştır. Böylece, her bir ailenin katkısının veri doygunluğuna katkı sağlaması ve elde edilen bilgilerin güvenilirliğinin artırılması hedeflenmiştir. Bu yaklaşımın, araştırmanın amacına ulaşma çabalarını desteklediği düşünülmektedir. Görüşme katılan ebeveynlere K1,K2,K3,K4.....K20 şeklinde kodlar verilmiştir.

Tablo 1

Çalışma Grubunda Yer Alan Katılımcılar Sınırlandırılmıştır.

Cinsiyet	Eğitim Seviyesi	İş	Katılımcı Sayısı	Toplam Çocuk Sayısı	BİLSEM'de Okuyan Çocuk Sayısı
Erkek	Lisans, Yüksek	Çeşitli (Doktor, Öğretmen, Polis Memuru, Müzisyen, Emekli vb.)	12	20	12
Kadın	Lisans, Doktora		8	18	10
Toplam			20	38	22

Tablo 1 de belirtildiği üzere çalışmada 35-64 yaş aralığında toplam 20 katılımcı yer almıştır. Katılımcıların 12'si erkek, 8'i kadındır. Eğitim seviyeleri lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyindedir. Katılımcılar çeşitli meslek gruplarından olup, doktor, öğretmen, polis memuru, müzisyen, emekli gibi farklı iş kollarında çalışmaktadırlar.

Katılımcıların toplamda 38 çocuğu bulunmaktadır ve bu çocuklardan 22'si BİLSEM'de eğitim görmektedir. Bu demografik verilerin, çalışmanın katılımcı grubunun çeşitliliğini geniş bir şekilde temsil ettiği düşünülmektedir.

Veri Toplanması:

Bu çalışma kapsamında, özel yetenekli öğrencilerin ailelerinin müziksel geçmişleri ve yeteneklerine dair derinlemesine bilgi edinmek amacıyla görüşme soruları oluşturulmuştur. Görüşme soruları, detaylı bir alanyazın incelemesi sonucunda oluşturulmuş, araştırmanın hedeflerine uygun olacak şekilde anlaşılır ve etkili olması için geçerlik ve güvenilirlik testlerine tabi tutulmuştur.

Geçerlik değerlendirmesi için, oluşturulan görüşme soruları müzik ve eğitim konularında uzmanlaşmış bir grup tarafından gözden geçirilmiştir. Bu uzmanlar, soruların amacını, kapsamını ve dilini değerlendirerek gerekli öneri ve düzeltmeleri sunmuşlardır. Uzmanların sunduğu geri bildirimler doğrultusunda, soruların içeriği ve ifade şekli üzerinde gereken düzenlemeler yapılmıştır.

Güvenirlik testi kapsamında, oluşturulan sorularla, çalışma öncesinde üç farklı veliyle deneme görüşmeleri gerçekleştirilmiş ve soruların anlaşılır ve net olduğu gözlemlendiğinde asıl uygulamaya geçilmiştir. Bu süreçte elde edilen veriler, soruların tutarlılık, istikrar ve tekrarlanabilirlik özellikleri açısından analiz edilmiştir. Farklı kişiler ve farklı zaman aralıklarında yapılan bu testlerle, soruların güvenilirlik seviyesi değerlendirilmiştir. Sonuç itibarıyla, çalışma sürecinde geliştirilen görüşme soruları, uzman görüşleri ve yapılan pilot testlerin sonuçlarına dayanarak hem geçerlik hem de güvenilirlik açısından iyileştirilmiş ve nihai haline ulaştırılmıştır. Araştırma sürecinde, öğrenci velileriyle yapılan bu görüşmeler müzik eğitimi ve veli katılımı konularında derinlemesine bilgi toplamak amacıyla belirli bir yapı ve belirli sorulara dayalı olarak planlanmıştır. Bununla birlikte, katılımcılara belli bir esneklik sağlanarak derinlemesine bilgi edinilmesi hedeflenmiştir. Bu amaç, yarı yapılandırılmış görüşme yöntemiyle gerçekleştirilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2021).

Veri Analizi:

Elde edilen görüşme verileri, içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiş ve tümevarımcı bir yaklaşımla analiz edilmiştir. Tümevarımcı analiz, verilerin temel kavram ve ilişkiler çerçevesinde açıklanabilirliğini araştırır. Bu süreçte özetlenen ve yorumlanan veriler üzerinden, daha önce fark edilmeyen kavramlar ve bağlantılar ortaya çıkmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Strauss ve Corbin (1990), kavramların olayları anlamada ve ilişkiler kurmada önemini vurgulamaktadır. Ayrıca, kavramların ayrıştırılması ve kodlanması bu süreçte kritik adımlardır. Katılımcılardan elde edilen veriler kodlanmış, kategorilere ayrılmış ve kategoriler arasındaki ilişkiler analiz edilerek temalar oluşturulmuştur. İçerik analizinin güvenilirliği, kodlamaların uzmanlarca değerlendirilmesi ve görüş birliğiyle sağlanmıştır. Kodlama tutarlılığını artırmak amacıyla bağımsız kodlayıcılar kullanılmış (Creswell, 2021), veriler farklı ekiplerce yeniden analiz edilerek sonuçların tutarlılığı kontrol edilmiştir (Akar, 2016). Analizler kayıt altına alınmış ve dış denetime açık hale getirilmiştir. Kodlamanın güvenilirliğini sağlamak için görüş birliği oranının %70'in üzerinde olması (Tavşancıl ve Aslan, 2001) ve Miles ve Huberman'ın (1994) formülüne göre %80 veya üzeri bir güvenilirlik sağlanması önerilmektedir. Bu çalışmada kodlar üç uzmana sunulmuş ve uzmanlar arasındaki uyumun %87 olduğu belirlenmiştir.

İç geçerliği sağlamak amacıyla, triangulation yöntemi (Creswell ve Creswell, 2018) ile görüşme ve doküman analizleri gibi farklı veri toplama yöntemleri kullanılarak veri çeşitliliği sağlanmış ve tutarlılık kontrol edilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Araştırma süreci boyunca iki akademisyenden alınan düzenli geri bildirimler ve bazı katılımcılarla yapılan tekrar görüşmeler, bulguların doğruluğunu artırmak için kullanılmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde dış geçerlik amacıyla amaçlı örnekleme yöntemi uygulanmış ve BİLSEM'lerde müzik eğitimi alan öğrencilerin velileri seçilmiştir. Çalışma grubunun ayrıntılı tanımı ve doğrudan alıntılarla veri sunumu, dış geçerliği güçlendirmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2021).

3. BULGULAR

Birinci alt probleme ait bulgular ve yorum

Çalışmanın birinci alt problemi olan "Aile bireylerinin müzikle ilgili deneyimleri ve geçmiş ilgi düzeylerinin, çocuğun müzikle ilgisini nasıl etkilediği hakkında veli görüşleri nelerdir?" sorusuna karşılık sorulara katılımcıların vermiş olduğu cevapların içerik analizleri sonucunda oluşturulan tema, kategori ve kodlar Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2

Aile Bireylerinin Müzikle İlgili Deneyimleri ve Çocuğun Müzikle İlgisi Arasındaki İlişki

Tema	Kategori	Kodlar
Ailede Müzik İlgisi ve Geçmiş	Ailede Müzikle İlgilenen Bireyler	"Anne müzik öğretmeni", "baba amatör", "kızımın ablası", "bacanağım kültür bakanlığı sanatçısı" "Ben ve eşim batı müziği konservatuvarında akademisyeniz", "oğlum amatör keman çalıyor" "Eşim (Baba - Amatör) Kızım (abla, piyano-amatör)" "Ben ilgileniyorum", "kendim ve eşim", "eşim ve görümcem"
	Müzik Eğitimi	"Müzik bizim mesleğimiz", "eşim müzik öğretmeni", "ikimiz de ekonomik olarak öyle bir imkâna sahip değildik" "Önceden gitar dersleri aldım", "hayır"
	Çalgı Çalma	"Evet, ben keman ve piyano çalıyorum", "eşim piyano, gitar, bağlama çalıyor", "gitar çalıyorum" "Bağlama, Piyano, Gitar", "ritim sazlar, gitar, piyano", "nota bilgim var, çok iyi blok flüt çalarım"
	Şarkı Söyleme	"Evet, hem bireysel hem de koroda şarkı söylüyorum", "yıllarca öğretmenler korosunda solo ve koro eserler seslendirdim", "evde sürekli birileri şarkı söyler", "evet"
	Müzik Tercihleri	"Klasik müzik, Blues, Jazz, Country müzik, Opera, Yabancı pop müzik, Türk Sanat Müziği", "her tür müzik dinlemeyi severim" "Thm, Klasik Batı Müziği, Jazz", "Türk Halk, Türk pop, yabancı müzik", "her tür müzik (Rock, TSM, THM)"

Tablo 2 incelendiğinde, katılımcıların çoğunluğunun ailelerinde müzikle amatör veya profesyonel olarak ilgilenen bireylerin bulunduğu belirtilmiştir. Örneğin, K4, "Anne müzik öğretmeni, baba da müzikle amatör olarak ilgileniyor" ifadesini kullanmıştır. Bu durum, müzikle ilgilenen aile bireylerinin çocukların müziğe olan ilgisini artırabileceğini göstermektedir. K3, "Eşim (baba - amatör) kızım (abla, piyano - amatör)" diyerek ailedeki müzik ilgisini vurgulamıştır. K7 ise "Ben, eşim, teyzesi, eniştesi ve birkaç kuzeni müzik öğretmeni" ifadesiyle geniş bir ailede müzikle ilgilenen birçok bireyin bulunduğunu ifade etmiştir.

Katılımcıların önemli bir kısmı, kendilerinin veya eşlerinin müzikle ilgili özel ders almadığını belirtmiştir. Ancak, müzikle profesyonel olarak ilgilenen ailelerde bu durum farklılık göstermektedir. K7, "Müzik bizim mesleğimiz. Bu alanda lisans ve lisansüstü eğitimler aldık" diyerek profesyonel müzik eğitimi aldıklarını vurgulamıştır. K4, "Eşim müzik öğretmeni" diyerek eşinin müzik eğitimi aldığını belirtmiştir. K8 ise "Hayır, ikimiz de ekonomik olarak öyle bir imkâna sahip değildik" diyerek maddi nedenlerle müzik eğitimi alamadıklarını ifade etmiştir.

Katılımcıların bir kısmı, herhangi bir çalgı çalmadıklarını belirtmiştir. Ancak, müzikle profesyonel olarak ilgilenen ailelerde bu durum farklıdır. K7, "Evet, ben keman ve piyano çalıyorum. Eşim piyano, gitar, bağlama çalıyor" diyerek ailede çeşitli çalgılar çalındığını ifade etmiştir. K4, "Gitar çalıyorum" diyerek kendi çalgısını belirtmiştir. K10 ise "Bağlama, piyano, gitar" diyerek birkaç çalgı çaldığını belirtmiştir.

Birçok katılımcı, bireysel veya koroda şarkı söylemediğini ifade etmiştir. Ancak, müzikle profesyonel olarak ilgilenen ailelerde bu durum farklılık göstermektedir. K4, "Evet, hem bireysel hem de koroda şarkı söylüyorum" diyerek şarkı söylediğini belirtmiştir. K7, "Evet, yıllarca öğretmenler korosunda solo ve koro eserler seslendirdim" ifadesiyle koroda şarkı söylediğini belirtmiştir. K10 ise "Evet" diyerek şarkı söylediğini ifade etmiştir.

Katılımcılar, çeşitli müzik türlerini dinlemekten hoşlandıklarını ifade etmişlerdir. Örneğin, K1 "Klasik müzik, blues, jazz, country müzik, opera, yabancı pop müzik, Türk sanat müziği" dinlemekten keyif aldığını belirtmiştir. K3, "Her tür müzik dinlemeyi severim" diyerek geniş bir müzik zevkine sahip olduğunu ifade etmiştir. K7 ise "Türk halk müziği, klasik batı müziği, jazz" dinlemekten hoşlandığını belirtmiştir.

Aile bireylerinin müzikle ilgili deneyimleri ve ilgisi, çocukların müzikle ilgilenme olasılığını artırmaktadır. Müzik eğitimi ve çalgı çalma, ailede profesyonel olarak müzikle ilgilenme düzeyine bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Katılımcıların müzik zevkleri geniş bir çeşitlilik göstermekte olup, bu durum çocukların müzikle ilgilenme olasılığını artırabilir. Bu bulgular, ebeveynlerin müzik geçmişinin çocukların müzikal gelişimi üzerindeki potansiyel etkilerini öne süren Reynolds'un 1960 yılında yaptığı çalışmayla paralellik göstermektedir. Ayrıca, Kelley ve Sutton-Smith (1987), Young ve diğerleri (2007) ve Valerio ile Freeman (2009) tarafından yapılan araştırmalar, ebeveynlerin müziksel geçmişleri ve müziğe olan ilgilerinin çocukların müzikal gelişiminde önemli bir rol oynayabileceğini göstermektedir.

İkinci alt probleme ait bulgular ve yorum

Çalışmanın ikinci alt problemi olan "Ailenin müzikle ilgili desteğinin, çocuğun müzikle ilgili hedefleri ve genel gelişimi üzerinde nasıl bir etki yarattığı hakkında veli görüşleri nelerdir?" sorusuna verilen katılımcı cevaplarının içerik analizi sonucunda oluşan tema, kategori ve kodlar Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3

Aile Faktörünün Çocuğun Müzikle İlgili Hedefleri ve Genel Gelişimi Üzerindeki Etkileri

Tema	Kategori	Kodlar
Çocuğun Müzikle İlgisi ve Aile Desteği	Çocuğun Müzikle İlk Tanışması	"Erken yaşta", "Anaokulunda", "Evde müzik dinlerken", "Ailede müzikle ilgilenen bireyler sayesinde"
	Çocuğun Müzik Yeteneğinin Fark Edilmesi	"Erken yaşta fark edildi", "Öğretmenler tarafından fark edildi", "Evde müzik yaparken fark edildi", "Aile bireyleri tarafından fark edildi"
	Bilim Sanat Merkezine Yönlendirme	"Aile bireyleri yönlendirdi", "Öğretmenler yönlendirdi", "Kendi isteğiyle yönlendirildi"
	Aile Desteği	"Müzik aletleri sağlama", "Müzik kurslarına gönderme", "Evde müzik yapma ortamı sağlama", "Müzik etkinliklerine katılma", "Müzik öğretmenleriyle iletişim kurma", "Destekleyici olmak", "Rehberlik etmek", "Müzik eğitimine yönlendirmek", "Müzik aletleri sağlamak", "Müzik etkinliklerine katılmak"
	Müziğin Genel Gelişime Katkısı	"Özgüven artışı", "Sosyal becerilerin gelişimi", "Akademik başarıya katkı", "Duygusal gelişime katkı", "Yaratıcılığın gelişimi"
	Müzikle İlgili Kariyer İsteği	"Evet, isteriz", "Hayır, istemeyiz", "Kendi kararına bırakırız", "Müzikle ilgili kariyer yapmasını destekleriz"
	Çocuğun Müzikle İlgili Hedefleri	"Profesyonel müzisyen olmak", "Müzik öğretmeni olmak", "Müzikle ilgili eğitim almak", "Müzik yarışmalarına katılmak", "Müzik grubu kurmak"

Tablo 3 incelendiğinde, katılımcıların büyük bir kısmının çocuklarının müzikle erken yaşta tanıştığını ifade ettiği görülmektedir. Örneğin, K1 çocuğunun müzikle tanışmasını, "Ankara İlkokullar arası şarkı yarışmasına katılarak ilk başlangıç sonrası TRT Çok Sesli Koro sınavını kazanarak" ifadesiyle açıklarken, K3 "1 yaşında" ve K10 ise "Bebekken" ifadeleriyle çocuklarının müzikle çok erken yaşlarda tanıştığını belirtmişlerdir. Bu bulgular, okul etkinliklerinin ve aile ortamının, çocukların müzikle tanışmalarında önemli rol oynadığını göstermektedir. Ayrıca, Valerio ve Freeman'ın (2009) çalışması, ebeveynlerin müzik davranışlarını tanıma yeteneklerinin arttığını göstererek bu bulguyu desteklemektedir.

Katılımcıların birçoğu, çocuklarının müzik yeteneklerini erken yaşlarda fark ettiklerini ifade etmiştir. Örneğin, K5 çocuğunun müzik yeteneğini "Henüz 18 aylıkken hüzünlü şarkılar söylediğimde ağladığında fark ettim" şeklinde belirtirken, K13, çocuğunun 2-3 yaşlarında şarkı söyleyip dans ettiğini ifade etmiştir. Bu bulgular, müzik yeteneklerinin çok erken yaşlarda dahi ortaya çıkabileceğini göstermektedir. Ayrıca, Young ve diğerlerinin (2007) çalışması, ebeveynlerin müzik sınıflarına katılımının, çocukların müzik davranışlarına yönelik yorum yapma sıklığını artırdığını göstermekte ve bu bulguları desteklemektedir.

Birçok katılımcı, çocuklarının BİLSEM'deki müzik eğitimine yönlendirilmesinde öğretmenlerin etkili olduğunu vurgulamıştır. Örneğin, K13 çocuğunun BİLSEM'e yönlendirilmesini "1. sınıfta okul korosuna seçildiğinde koro öğretmeni söyledi. Bilsem için teşvik etti" diyerek açıklamıştır. Bazı katılımcılar ise aile bireylerinin yönlendirmesine dikkat çekmiştir. Bu ifadeler, çocukların müzik eğitimine yönlendirilmesinde hem öğretmenlerin hem de ailelerin etkili olduğunu ortaya koymaktadır.

Katılımcıların çoğu, çocuklarının müzik eğitimine olan ilgisini çeşitli yollarla desteklediklerini ifade etmiştir. Örneğin, K4 "TRT çocuk korosunda 5 yıl çalıştı. İsteddiği enstrümanı aldık. Piyano ve gitar kurslarına gönderdik" diyerek çocuğuna sağladığı desteği belirtmiştir. K7 ise "Öncelikle çocuğumun kendi isteği ile müziksel işitme yeteneğini, ritim duygusunu, ezgisel hafızasını kontrol ederek piyano eğitimine başladık" ifadesiyle, çocuklarının müziğe olan ilgilerini desteklemek adına çeşitli çalgılarla eğitim süreçlerine katkı sağladıklarını açıklamaktadır.

Katılımcıların çoğunluğu, müziğin çocuklarının genel gelişimine olumlu katkılar sağladığını belirtmiştir. Örneğin, K8 çocuğunun müzik eğitiminin özgüvenini ve sosyal çevresini geliştirdiğini ifade ederek, *"Kendine olan güveni artırıyor. Başarıların zor olmadığını fark ediyor. Sosyal çevresi kısa sürede genişledi"* diyerek, müziğin çocukları üzerindeki çok yönlü katkılarına işaret etmiştir. Bu bulgular, müziğin çocukların özgüven, sosyal beceriler ve analitik düşünme gibi alanlarda gelişimlerine katkı sağladığını göstermektedir.

Katılımcıların önemli bir kısmı, çocuklarının müzikle ilgili kariyer yapmalarını desteklediklerini ifade etmiştir. Örneğin, K1 *"Yeteneğini en iyi şekilde eğitimle üst seviyeye çıkarması ve başarılı olmasını istiyoruz"* diyerek çocuğunun müzik alanında bir kariyer yapmasını arzuladığını ifade etmiştir. Ancak bazı katılımcılar, çocuklarının müzikle ilgili bir kariyer yapma kararını onların tercihine bırakmaktadır. Örneğin, K9 çocuğunun kararına saygı duyduğunu belirterek, *"Kendi kararına bırakacağız"* ifadesini kullanmıştır.

Son olarak, katılımcılar müziğin çocuklarının geleceği için önemini farklı şekillerde ele almışlardır. Örneğin, K20 müzikle ilgilenmenin değerini kabul etmekle birlikte, *"Biz anne baba olarak geleceği açısından müzikten daha öncelikli hedefleri olması yönünde destek veriyoruz"* diyerek çocuğunun müzik dışında da alternatif hedeflere yönelmesini istediğini belirtmiştir. Bu da, bazı ailelerin çocuklarının geleceği için daha güvenli ve sürdürülebilir kariyer seçeneklerine yönelmelerini tercih ettiğini göstermektedir.

Genel olarak, katılımcıların görüşleri, çocukların müzikle tanışma ve yeteneklerini fark etme süreçlerinde ailelerin, okulun ve öğretmenlerin önemli bir rol oynadığını; müziğin çocukların sosyal ve akademik gelişimine çok yönlü katkılar sağladığını ve ailelerin, çocuklarının müzik kariyerine destek verirken onların kendi tercihlerini dikkate aldığını göstermektedir.

Üçüncü alt probleme ait bulgular ve yorum

Çalışmanın üçüncü alt problemi "Aile içindeki müzik etkinliklerinin sıklığının, çocuğun müzikle ilgisi ve gelişimi üzerindeki etkisi hakkında veli görüşleri nelerdir?" sorusuna katılımcı cevaplarının içerik analizi sonucunda oluşan tema, kategori ve kodlar Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4

Aile İçi Müziksel Etkileşim ve İletişim Sıklığı Arasındaki İlişki

Tema	Kategori	Alt kategori	Kodlar
Aile İçi Müziksel Etkileşim ve Değerlendirmeler	Müzik Etkinliklerine Katılım	Sıklık	"fırsat buldukça katılırız", "her zaman", "yakın yöremize gelen organizasyonlara", "imkân ve şartlar dâhilinde", "çalışma şartlarımız doğrultusunda", "çok severek" "nadiren", "çok nadir", "hayır"
		Etkinlik Türü	"konserler, festivaller"
Aile İçi Müziksel Aktiviteler		Sıklık	"kesinlikle yapıyoruz", "arada sırada" "hayır"
		Aktivite Türü	Şarkı söyleme, "enstrüman çalma", "dinlemenin ötesine geçemedik"
Müziğin Aile İçi İletişim ve Bağlantıya Etkisi		Etkisi	"olumlu ve güzel", "müziksiz bir hayat düşünmüyoruz", "duyguyu artırıyor", "aile bağlarını güçlendiriyor", "kaliteli ve eğlenceli vakit", "mutlu oluyoruz", "komşuluk bağlarımızı bile güçlendiriyor", "iletişim daha sağlıklı"

Katılımcıların büyük çoğunluğu, aile olarak müzik etkinliklerine katıldıklarını belirtmiştir. "Evet" diyen katılımcılar, konserler, festivaller gibi etkinliklere düzenli olarak katıldıklarını ifade etmişlerdir. Örneğin, bazı katılımcılar K4, K8, K19: *"fırsat buldukça katılırız"* veya K17: *"Evet, imkân ve şartlar dâhilinde"* K7: *"her zaman hem kendimizin sahnede yer aldığı hem de yaşadığımız şehirde ki tüm etkinliklere katılmaya çalışıyoruz"* gibi ifadeler kullanarak, müzik etkinliklerine katılımın aileleri için önemli olduğunu vurgulamışlardır. Bazı katılımcılar ise nadiren müzik etkinliklerine katıldıklarını belirtmişlerdir. K3: *"Nadiren"* veya K16: *"çok nadir"* ifadeleri, bu ailelerin müzik etkinliklerine katılımının sınırlı olduğunu göstermektedir. Öte yandan, birkaç katılımcı müzik etkinliklerine hiç katılmadıklarını belirtmiştir. "Hayır" diyen bu katılımcılar, aile olarak müzik etkinliklerine katılmadıklarını ifade etmişlerdir.

Etkinlik türleri açısından bakıldığında, katılımcıların büyük kısmı konserler ve festivaller gibi etkinliklere katıldıklarını belirtmiştir. Bunun yanı sıra, bazı katılımcılar aile içi müzik etkinliklerine katıldıklarını ifade etmişlerdir. Örneğin, bir katılımcı *"bacanağım devlet sanatçısı"* diyerek, aile içi müzik etkinliklerinin de önemli

olduğunu vurgulamıştır. Ayrıca, bazı katılımcılar sinema ve tiyatro gibi diğer kültürel etkinliklere de katıldıklarını belirtmişlerdir.

Genel olarak, ailelerin müzik etkinliklerine katılım sıklığı ve türleri, aile içi müziksel etkileşim ve bağlantının nasıl şekillendiğini anlamak için önemli ipuçları sunmaktadır. Müzik etkinliklerine düzenli olarak katılan aileler, müziğin aile içi iletişim ve bağlantıyı güçlendirdiğini ifade etmektedirler. Bu da, müziğin aile içi etkileşimde önemli bir rol oynadığını göstermektedir.

Müziğin aile içi iletişim ve bağlantıya etkisi açısından bakıldığında, katılımcıların büyük bölümü müziğin olumlu etkilerinden bahsetmiştir. "Olumlu ve güzel", "bağları güçlendirdiğini", "çok olumlu" gibi ifadeler, müziğin aile içi iletişimi ve bağlantıyı güçlendirdiğini göstermektedir. Ayrıca, müziğin duygusal paylaşımı artırdığı ve kaliteli vakit geçirmeyi sağladığı belirtilmiştir. Bazı katılımcılar ise müzik eğitiminde aile içi iletişimde zorlanabildiklerini belirtmiştir. K18: "iletişimde zorlandığımız alanlar" ifadesiyle, müzik eğitiminin süreklilik ve dikkat gerektirdiğini, ancak bu konularda yeterli rehberlik ve dikkatin sağlanmadığını belirtmiştir.

Genel olarak, ailelerin müzikle ilgili etkinliklere katılımı ve müzikal aktiviteler yapması, aile içi iletişim ve bağlantıyı olumlu yönde etkilemektedir. Önceki araştırmalar, müzikal geçmişe sahip ebeveynlerin, çocuklarına müzikal etkinlikler sunma olasılığının daha yüksek olduğunu genel olarak doğrulamaktadır (Custodero ve Johnson-Green, 2003; de Vries, 2009; Ilari, 2005). Müzik, ailelerin birlikte kaliteli vakit geçirmesini, duygusal bağlarını güçlendirmesini ve iletişimlerini geliştirmesini sağlamaktadır.

Dördüncü alt probleme ait bulgular ve yorum

Çalışmanın dördüncü alt problemi "Aile bireylerinin müzik eğitimine yönelik görüşlerinin, çocuğun akademik başarısı üzerindeki etkisi hakkında veli görüşleri nelerdir?" sorusuna ait oluşan tema, kategori ve kodlar Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5

Müzik Eğitiminin Çocuğun Akademik Başarısına Etkilerine Yönelik Veli Görüşleri

Tema	Kategori	Kodlar
Müzik Eğitiminin Çocuğun Akademik Başarısına Etkisi	Olumlu Etkiler	"Akademik performansı olumlu etkiliyor", "Sayısal zekâ olumlu", "Mantıksal gelişim iyi", "Başarıyı artırıyor", "Dikkatli dinleme", "Dikkat dağınıklığını engelliyor", "Akademik katkı", "Özgüven artırıyor", "Beyin gelişimi", "Rahatlatıcı", "Kariyere olumlu"
	Olumsuz Etkiler	"olumsuz etki yok"
	Genel Değerlendirme	"Olumlu", "Pozitif etki", "İletişim artışı", "Kaliteli vakit", "Sağlıklı iletişim", "Aile bağları güçleniyor", "Mutlu"

Katılımcıların büyük çoğunluğu, müzik eğitiminin çocuklarının akademik başarısına olumlu etkileri olduğunu belirtmiştir. Örneğin, K1 "Akademik başarı için eğitimin gerekli olduğu kaçınılmaz" diyerek, müzik eğitiminin akademik başarı için önemli olduğunu vurgulamıştır. K2 ise: "Eğitim hayatının her noktasında ona katkı sağlayacak ve başarıya imza atacaktır" diyerek, müzik eğitiminin genel olarak katkı sağlayacağını ifade etmiştir. Bazı katılımcılar, müzik eğitiminin sayısal zekâ ve mantıksal gelişim üzerinde olumlu etkileri olduğunu belirtmiştir. K5: "Sayısal zekâyı olumlu etkilediğini düşünüyorum" ve "Mantıksal gelişimi de son derece iyi" diyerek, müzik eğitiminin bilişsel gelişime katkı sağladığını ifade etmiştir. Müzik eğitiminin rahatlatıcı etkisi de vurgulanmıştır. K6, "Zaman bulabildiği sürece gitar ya da klavye çalmasının kendisini rahatlattığını düşünüyorum" diyerek, müzik eğitiminin stres azaltıcı etkisini belirtmiştir. Özgüven artırıcı etkiler de önemli bir tema olarak öne çıkmıştır. K17: "Özgüvenini artırıyor ve diğer akademik alanlarda da daha girişken ve başarılı olmasına olumlu yönde katkı sağlıyor" diyerek, müzik eğitiminin çocukların özgüvenini artırdığını ve bu durumun akademik başarıya katkı sağladığını ifade etmiştir.

Katılımcılar, müzik eğitiminin çocuklarının akademik başarısına olumlu katılarda bulunduğunu belirtmişlerdir. Müzik eğitimi, çocukların dikkatini artırmakta, özgüvenlerini geliştirmekte ve genel olarak akademik performanslarını olumlu yönde etkilemektedir. Bu da, müzik eğitiminin genellikle olumlu etkiler sağladığını göstermektedir. Örneğin, Williams ve diğerleri (2015), Avustralyalı çocuklar üzerinde yaptıkları bir çalışmada, ev ortamındaki paylaşımlı müzik etkinliklerinin faydalarını belirlemişlerdir. Bulgular, ebeveyn-çocuk müzik etkinliklerinin sıklığının çocuğun prososyal beceriler, kelime dağarcığı, sayısal beceriler ve dikkat ile duygusal

düzenleme gelişimi ile olumlu bir şekilde ilişkili olduğunu önermektedir. Ayrıca, evdeki müzik etkinliklerinin uzun süreli ebeveyn-çocuk ilişkileri ile bağlantılı olduğuna dair kanıtlar bulunmaktadır. Ev ortamındaki müzik etkinlikleri, ebeveyn ve çocuk arasındaki dinamikleri geliştirmek için bir fırsat sunmaktadır (Lindstedt, 2024). Bu etkinlikler, ebeveynlerin çocuklarıyla etkileşimde bulunarak iletişim becerilerini güçlendirmelerine ve ilişki kurmalarına yardımcı olur. Müzik aktiviteleri, ebeveynlerin çocuklarının ihtiyaçlarını daha iyi anlamasını ve esnek bir yaklaşım sergilemesini sağlar. Böylece, ebeveyn-çocuk ilişkisi daha sağlıklı ve uyumlu hale gelir. Wallace ve Harwood (2018), ortak müzikal katılımın daha güçlü aileler arası ilişkilerle ilişkili olduğunu göstermiştir. Genç yetişkinler, ebeveynleriyle olan müzik etkinlikleriyle ilgili çocukluk deneyimlerini hatırlamakta ve bu deneyimlerin mevcut ilişkilerine nasıl yansıdığını ifade etmektedirler.

Buna ek olarak, Hallam (2010) müzik etkinliklerinin çocuklarda zekâ, yoğunlaşma, sosyal beceriler ve rahatlama gibi diğer becerilerin gelişimini desteklediğini önermektedir. Ancak, bu olumlu etkilerin kişisel ve sosyal gelişim üzerinde ortaya çıkabilmesi için müzik katılımının keyifli ve ödüllendirici bir deneyim olması gerekmektedir. Katılımcılar, müzik eğitiminin akademik başarıya olumsuz bir etkisi olmadığını da belirtmişlerdir.

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Birinci alt probleme ait sonuç ve tartışma

Çalışmada elde edilen bulgular, anne, baba ve ev ortamının çocukların duygusal, sosyal ve müziksel gelişimi üzerindeki belirleyici rolünü ortaya koymaktadır. Conkling (2017), Brand (1985, 1986) çalışmalarına atıfta bulunarak ebeveynlerin müziğe karşı tutumlarının ve evdeki müzik ortamının çocukların müzik başarısı üzerinde önemli bir etkisi olduğunu göstermiştir. Özellikle, anne, çocuğun sevgi, güven ve günlük bakım ihtiyaçlarını karşılayarak duygusal gelişimini desteklerken; baba, çocuğa rehberlik ederek, disiplin sağlayarak ve özgüven gelişimini destekleyerek önemli bir tamamlayıcı rol üstlenmektedir. Aile ortamında sağlanan bu destekleyici ilişki, çocuğun kendini ifade etme yeteneğini geliştirirken, duygusal gereksinimlerinin de karşılanmasını sağlamaktadır.

Zdzinski (1992, 1996) çalışmalarına atıfta bulunan Conkling (2017), ebeveyn katılımının öğrencilerin müzik başarısında ve genel duygusal gelişiminde önemli bir rol oynadığını ortaya koymuştur. Ebeveynlerin müzik etkinliklerine katılımı, çocukların müzikal deneyimlerini ve duygusal gelişimlerini olumlu yönde etkilemektedir. Ev ortamının güvenli, düzenli ve iletişime açık olması, çocuğun hayal gücünü ve öğrenme isteğini beslemektedir. North ve Hargreaves (2008), müzik ve sosyal etkileşim arasındaki ilişkiyi inceleyerek, ailenin çocukların müzikal kimlik gelişimindeki rolünü vurgulamaktadır. Bu nedenle, aile desteğinin, çocukların duygusal ve müzikal gelişiminde hayati bir rol oynadığı söylenebilir.

Çocuğun müziksel gelişimi söz konusu olduğunda ise aile üyelerinin müzikle ilgili deneyim ve ilgileri belirgin bir etki yaratmaktadır. Davidson ve diğerleri (1996), aile içinde müziğe dair deneyimlerin varlığının, çocuğun müziksel gelişimini teşvik eden önemli bir faktör olduğunu ifade etmektedir. Müzikle profesyonel ya da amatör olarak ilgilenen ebeveynlerin varlığı, çocukların müziğe olan ilgisini artırmakta ve onların erken yaşlarda müzikle ilgili beceriler geliştirmesine yardımcı olmaktadır (McPherson ve Davidson, 2002). Benzer şekilde, geniş bir müzik zevkine sahip ailelerin, çocuklarına farklı müzik türleriyle tanışma fırsatı sundukları ve bu durumun çocukların müziksel becerilerini geliştirdiği görülmektedir. Katılımcıların çoğunluğu, aile bireylerinin müzikle ilgilenmesinin, çocuklarının müzikle ilgisini ve yeteneklerini olumlu etkilediğini belirtmektedir. Bu durum, çocukların müziksel gelişiminde ailelerin rolünün önemini bir kez daha doğrulamaktadır.

Müzik yeteneğinin gelişiminde genetik ve çevresel faktörlerin karmaşık bir etkileşimi olduğu düşünülmektedir (Coon ve Carey, 1989). Herfindahl (2023), bireyin yeteneklerini keşfetme olasılığının, sahip olduğu fırsatların genişliği ile ilişkili olduğunu öne sürerken; Ericsson ve diğerleri (1993), müzik yeteneklerinin çevresel etmenler ve öğrenme sürecinin bir sonucu olarak geliştiğini savunmaktadır. Ailelerin müziğe erişimini artırmak ve müzik eğitime katılımlarını sağlamak, çocukların müziksel gelişimini destekleyebilir. McPherson (2009) ile Southgate ve Roscigno (2009), ailelerin müziksel katılımının çocukların müzikle ilgilenme olasılığını artırdığını ve bu süreçte ekonomik faktörlerin de belirleyici olduğunu vurgulamaktadır. Ekonomik imkânlar, ailelerin çocuklarına müzik eğitimi sunma fırsatlarını doğrudan etkilediğinden, müzik eğitiminin geniş bir kitleye ulaştırılması için erişilebilirliğin artırılması önem taşımaktadır.

İkinci alt probleme ait sonuç ve tartışma

Araştırma bulguları, müzik eğitiminin bireylerin disiplin, sabır, özsaygı ve özgüven gibi kişisel özelliklerinin gelişimine önemli katkılar sağladığını göstermektedir. Benzer şekilde yapılan diğer çalışmalar, müzik eğitiminin katılımcıların özsaygı ve özgüvenini artırdığını, topluluk duygusu ve iletişim becerilerini geliştirdiğini ortaya koymaktadır (Barrett ve Baker, 2012; Zelenkovska Leshkova ve Islam, 2017). Bronfenbrenner'in ekolojik modelinin ışığında, bu çalışmalar, müzik eğitiminin bireylerin sosyal kimlikleri ve öğrenme süreçleri üzerinde olumlu etkiler yarattığını vurgulamaktadır.

Müzik eğitimi, bireylerin zaman yönetimi, dikkat ve içsel istek gibi disiplinle ilişkili beceriler üzerinde de olumlu etkiler yaratmaktadır. Hem amatör hem de profesyonel düzeyde müzik eğitimi alan bireylerde, sabır ve özgüven gelişiminin müzikle olan etkileşimlerle doğrudan bağlantılı olduğu belirlenmiştir. Özellikle profesyonel müzik eğitimi alan bireylerde, uzun süreli ve bilinçli bir pratik sürecine dayanan bu becerilerin daha güçlü olduğu gözlemlenmiştir. Katılımcılar, müzik eğitiminin performans sergileme, grup içinde uyum sağlama ve uzun vadeli çaba gerektiren görevlerde başarı sağlama yeteneklerini artırarak özgüven gelişimine önemli katkılarda bulunduğunu ifade etmişlerdir. Bronfenbrenner'in modelindeki aile ve eğitim ortamlarının etkileri, müzik eğitiminin bireysel ve sosyal gelişimdeki rolünü net bir şekilde ortaya koymaktadır. Ayrıca, aile ve eğitim ortamlarının bireylerin müziksel yeteneklerini olumlu yönde etkileyebileceği, bu sürecin çok boyutlu olduğunu gösteren çeşitli çalışmalar tarafından desteklenmektedir (Blanco-Novoa vd., 2021; Durbin, 2024). Araştırma bulguları, müzik pratiğinde öz-düzenleme ve içsel ilgi ile pratik süresi arasında önemli bir ilişkinin olduğunu ortaya koymaktadır (Hallam vd., 2020; MacIntyre vd., 2018; McPherson ve McCormick, 1999). Bu doğrultuda, müzik eğitimi yalnızca yetenek geliştirme amacına hizmet etmemekte, aynı zamanda düzenli ve bilinçli pratik süreçleri aracılığıyla beceri kazanımını da desteklemektedir (Ericsson vd., 1993; MacNamara vd., 2008).

Sonuç olarak, müzik eğitimi bireylerin sanatsal becerilerini geliştirdiği gibi, kişisel gelişimlerini de önemli ölçüde destekleyebilir. Hem amatör hem de profesyonel düzeyde müzik eğitimi, bireylerin yaşam boyu kullanabilecekleri önemli kişisel özelliklerin gelişimine katkı sağlayabilir.

Üçüncü alt probleme ait sonuç ve tartışma

Araştırmanın üçüncü alt problemine yönelik bulgular, aile içi müzik etkinliklerinin bireylerin müzik eğitimi sürecinde önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Ailelerin müzik etkinliklerine düzenli olarak katılması, çocukların müzikle ilgili olumlu bir bağ geliştirmelerine ve aile içi iletişimlerinin güçlenmesine katkı sağlamaktadır. Bu bulgu, Coon ve Carey (1989) tarafından vurgulanan ebeveynlerin çocuklarını müzik eğitimine yönlendirmesinin önemini desteklemektedir. Ebeveynlerin, müziği çocukların günlük hayatına dâhil etmeleri, çocukların özgüven ve disiplin gibi kişisel özelliklerinin gelişimini olumlu yönde etkilemektedir.

Ayrıca, Pereira-Fradin ve Dubois (2007), ebeveynlerin müzik eğitiminde öğretmenlerle iş birliği yapmasının önemini vurgulamaktadır. Bu araştırmanın bulguları, ailelerin yalnızca müzik etkinliklerine katılımcı olmaktan öte, çocukların müzik eğitimi süreçlerinde yönlendirici bir rol üstlenmesi gerektiğini göstermektedir. Ebeveynlerin bu desteği, çocukların müzik becerileriyle birlikte öz-düzenleme, motivasyon ve sosyal becerilerinin gelişimine de katkı sağlamaktadır. Bu bulgular, müzik eğitiminin aile ve öğretmenler arasında iş birliği içinde yürütülmesinin çocukların genel gelişimini nasıl desteklediğini ortaya koymaktadır.

Blanco-Novoa ve diğerleri (2021) ve Durbin (2024) tarafından yapılan çalışmalarda, aile ve eğitim ortamlarının çocukların müziksel yetenekleri üzerindeki olumlu etkileri vurgulanmaktadır. Bu araştırmanın sonuçları da, bu çalışmaları destekleyerek aile içi müzik etkinliklerinin, çocukların sanatsal ve sosyal gelişimi açısından kritik öneme sahip olduğunu göstermektedir. Ailelerin müzikle ilgili etkinliklere katılımı, çocukların içsel motivasyonlarını ve müziğe olan ilgilerini artırmaktadır.

Müzik eğitimi sürecinin öz-düzenleme ve motivasyon unsurları ile pratik süresi arasındaki ilişkisi, Hallam ve diğerleri (2020), MacIntyre ve diğerleri (2018), McPherson ve McCormick (1999) çalışmalarında olduğu gibi bu araştırmanın bulgularında da görülmektedir. Araştırmaya katılan ailelerin, çocuklarının müzik pratiği ile birlikte disiplin, sabır ve özgüven gibi kişisel özelliklerinin geliştiğini belirtmeleri, düzenli müzik etkinliklerinin bu gelişim üzerindeki etkilerini doğrulamaktadır. Bu durum, Ericsson ve diğerleri (1993) ve MacNamara ve diğerleri (2008) tarafından da desteklenmektedir. Her iki çalışma da müzik eğitiminin yalnızca yeteneği geliştirmekle kalmayıp, düzenli ve bilinçli bir pratik süreciyle becerilerin kazanımını desteklediğini ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak, bu araştırma, müzik eğitiminin bireylerin hem sanatsal hem de kişisel gelişimleri üzerinde önemli katkılar sağladığını göstermektedir. Aile içi müzik etkinliklerinin düzenli ve bilinçli bir şekilde uygulanması, çocukların sosyal becerilerinin, özgüvenlerinin ve disiplinlerinin gelişimini destekleyerek, onların hem akademik hem de duygusal gelişimlerine olumlu katkılar sunmaktadır. Atıf yapılan çalışmaların bulgularıyla da örtüşen bu sonuçlar, müzik eğitiminin bireylerin yaşam boyu kullanabilecekleri önemli kişisel özelliklerin gelişimine katkı sağladığını ortaya koymaktadır. Hem amatör hem de profesyonel düzeyde müzik eğitimi, bireylerin hayatlarında olumlu değişimlere yol açabilecek güçlü bir araçtır.

Dördüncü alt probleme ait sonuç ve tartışma

Çalışmanın dördüncü alt problemi doğrultusunda elde edilen bulgular, müzik eğitiminin çocukların akademik başarıları üzerindeki etkilerini ortaya koymaktadır. Katılımcıların büyük bir kısmı, müzik eğitiminin çocuklarının akademik başarılarını olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir. Özellikle müzik eğitiminin sayısal zekâ ve mantıksal gelişim üzerindeki olumlu etkileri, stres azaltma rolü ve özgüveni artırıcı etkileri vurgulanmıştır. Katılımcılar, müzik eğitiminin çocukların dikkatini artırdığı, özgüvenlerini geliştirdiği ve genel akademik performanslarını desteklediği görüşündedir. Bu da müzik eğitiminin genellikle olumlu etkiler sağladığını desteklemektedir.

Hallam'ın *The Power of Music* (2015) adlı kitabında, müzikle etkileşimin, okullarda veya ders dışı etkinlikler aracılığıyla akademik başarıyla olumlu bir şekilde ilişkili olduğu sonucuna varılmaktadır. Müzik eğitimi, algısal ve motor becerileri geliştirir, okuryazarlığı ve matematiksel yetenekleri destekler, özsaygıyı artırır ve genel motivasyonu güçlendirir (Hallam, 2010). Bu, müzik eğitiminin akademik başarıyı artıran bilişsel yararlar sağladığını göstermektedir. Lamar (1989) çalışmasında müzik yeteneği ile okuma arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki bulmuş, matematikte ise önemine yaklaşan bir ilişki saptanmıştır. Bu, müzik yeteneği olan çocukların okuma becerilerinde başarılı olabileceklerini ve bunun akademik başarıya yansıtılabileceğini göstermektedir. Johnson (2000) ise sekiz ila on iki yaşındaki öğrencilerde müzik yeteneği ile akademik başarı arasında güçlü bir ilişki bulmuştur. Palos-Tuley (2003) ise üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıflardaki İspanyol öğrencilerin yoğun güzel sanatlar programlarında yer aldıklarında akademik başarılarının olumlu yönde etkilendiğini göstermiştir. Ciepluch (1988) da enstrümantal müzik öğrencilerinin nota okuma başarıları ile okuma ve matematik başarıları arasında önemli bir ilişki olduğunu belirtmiştir. Bu durum, müzik eğitiminin sadece müziksel becerileri değil, aynı zamanda akademik yetenekleri de geliştirdiğini göstermektedir.

Bu sonuçlar doğrultusunda, müzik eğitiminin müfredata dâhil edilmesi faydalı olabilir. Okullarda müzik eğitimi, akademik başarıyı artırıcı etkileri göz önünde bulundurularak müfredatın temel bir parçası haline gelebilir. Ayrıca, okul ve toplulukların çocukların müzikle daha fazla etkileşimde bulunmalarını sağlayacak ders dışı etkinlikler sunması önemli olabilir. Ebeveynler ve öğretmenler için müzik eğitiminin önemi ve çocukların akademik başarısına katkıları hakkında bilgilendirici eğitimler düzenlenmesi de yararlı olabilir. Bu eğitimler, ebeveynlerin çocuklarıyla müzik etkinliklerine katılımını artırmalarına yardımcı olabilir. Ayrıca, müzik eğitiminin sosyal ve duygusal gelişim üzerindeki olumlu etkilerinin vurgulanması da önem taşır.

Son olarak, müzik eğitiminin akademik alanlar üzerindeki etkilerini daha iyi anlamak için ek araştırmalar yapılması önerilebilir. Bu araştırmalar, müzik eğitiminin uzun vadeli etkilerini değerlendirmeye yönelik olabilir ve müzik eğitiminin çocukların genel gelişimindeki rolünü daha da netleştirebilir.

ÖNERİLER

Ebeveynlerin, çocukların duygusal ve müziksel gelişimini destekleyen bir ortam sağlamaları ve birlikte müzik etkinliklerine katılmaları teşvik edilebilir.

Müzik eğitime erişimi artırmak amacıyla devlet destekli programların geliştirilmesi ve aile destek sistemlerinin güçlendirilmesi önerilebilir.

Okul ve toplum merkezlerinde müzik etkinliklerinin düzenlenmesi, aile katılımının artırılması ve müzik eğitiminin müfredata dâhil edilmesi faydalı olabilir.

Eğitimciler ve ebeveynler için müzik eğitiminin faydalarına dair bilgilendirici eğitimler düzenlenmesi ve rehberlik hizmetlerinin sağlanması tavsiye edilebilir.

Müzik eğitiminin uzun vadeli akademik ve gelişimsel etkilerini inceleyen araştırmalar yapılabilir.

Etik kurul onayı

Çalışma, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Araştırma Önerisi Etik Kurulu tarafından onaylanmıştır (tarih: 23.01.2024, sayı: E-50704946-100-386784).

Yazarlık katkısı

Çalışmanın tasarımı ve konsepti: YY, İÖG; verilerin toplanması: YY, İÖG; sonuçların analizi ve yorumlanması: YY, İÖG; çalışmanın yazımı: YY, İÖG. Tüm yazarlar sonuçları gözden geçirmiş ve makalenin son halini onaylamıştır.

Finansman kaynağı

Yazarlar, çalışmanın herhangi bir finansman almadığını beyan etmektedir.

Çıkar çatışması

Yazarlar, herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan etmektedir.

Ethical approval

The study was approved by Sivas Cumhuriyet University Educational Sciences Research Proposal Ethics Committee (date: 23.01.2024, number: E-50704946-100-386784).

Author contribution

Study conception and design: YY, İÖG; data collection: YY, İÖG; analysis and interpretation of results: YY, İÖG; draft manuscript preparation: YY, İÖG. All authors reviewed the results and approved the final version of the article.

Source of funding

The authors declare the study received no funding.

Conflict of interest

The authors declare that there is no conflict of interest.

KAYNAKLAR

- Akar, H. (2016). Durum çalışması. A. Ersoy ve A. Saban (Ed.), *Eğitimde nitel araştırma desenleri içinde* (s. 111-150). Anı Yayıncılık.
- Barrett, M. S. ve Baker, J. S. (2012). Developing learning identities in and through music: A case study of the outcomes of a music programme in an Australian juvenile detention centre. *International Journal of Music Education, 30*(3), 244-259. <https://doi.org/10.1177/0255761411433721>
- Blanco-Novoa, S., Domínguez-Lloria, S. ve Pino-Juste, M. (2021). Impact of the social and family environment on the motivation of students in professional music teaching. *The International Journal of Pedagogy and Curriculum, 28*(1), 131-147. <https://doi.org/10.18848/2327-7963/CGP/v28i01/131-147>
- Brand, M. (1985). Development and validation of the home musical environment scale for use at the early elementary level. *Psychology of Music, 13*(1), 40-48. <https://doi.org/10.1177/0305735685131004>
- Brand, M. (1986). Relationship between home musical environment and selected musical attributes of second-grade children. *Journal of Research in Music Education, 34*(2), 111-120. <https://doi.org/10.2307/3344739>
- Bronfenbrenner, U. (1977). Toward an experimental ecology of human development. *American Psychologist, 32*(7), 513-531. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.32.7.513>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2021). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri* (31. bs.). Pegem Akademi. <https://doi.org/10.14527/9789944919289>
- Ciepluch, G. M. (1988). *Sightreading achievement in instrumental music performance, learning gifts, and academic achievement: A correlation study*. The University of Wisconsin-Madison.
- Conkling, S. W. (2017). Socialization in the family: Implications for music education. *Update: Applications of Research in Music Education, 36*(3), 29-37. <https://doi.org/10.1177/8755123317732969>
- Coon, H. ve Carey, G. (1989). Genetic and environmental determinants of musical ability in twins. *Behavior Genetics, 19*(2), 183-193. <https://doi.org/10.1007/BF01065903>
- Creswell, J. W. (2021). *Nitel araştırma yöntemleri* (S. B. Demir ve M. Bütün, Çev.). Siyasal.
- Creswell, J. W. ve Creswell, J. D. (2018). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (5. bs.). Sage Publications.
- Custodero, L. A. ve Johnson-Green, E. A. (2003). Passing the cultural torch: Musical experience and musical parenting of infants. *Journal of Research in Music Education, 51*(2), 102-114. <https://doi.org/10.2307/3345844>

- Davidson, J. W., Howe, M. J. A., Moore, D. G. ve Sloboda, J. A. (1996). The role of parental influences in the development of musical performance. *British Journal of Developmental Psychology*, 14(4), 399-412. <https://doi.org/10.1111/j.2044-835X.1996.tb00714.x>
- de Vries, P. (2009). Music at home with the under fives: What is happening?. *Early Child Development and Care*, 179(4), 395-405. <https://doi.org/10.1080/03004430802691914>
- Durbin, A. R. (2024). Musical engagement: A conceptual model of contextual influences. *Visions of Research in Music Education*, 45, 5. <https://digitalcommons.lib.uconn.edu/vrme/vol45/iss1/5>
- Ericsson, K. A., Krampe, R. T. ve Tesch-Römer, C. (1993). The role of deliberate practice in the acquisition of expert performance. *Psychological Review*, 100(3), 363-406. <https://doi.org/10.1037/0033-295X.100.3.363>
- Gingras P. (2013). *Music at home: A portrait of family music-making* (Yayın No. 3555024) [Doktora tezi, University of Rochester]. ProQuest Dissertations & Theses Global.
- Hallam, S. (2010). The power of music: Its impact on the intellectual, social and personal development of children and young people. *International Journal of Music Education*, 28(3), 269-289. <https://doi.org/10.1177/0255761410370658>
- Hallam, S. (2015). *The power of music: A research synthesis of the impact of actively making music on the intellectual, social and personal development of children and young people*. International Music Education Research Centre Press.
- Hallam S., Creech A., Varvarigou M. ve Papageorgi I. (2020). Are there differences in practice depending on the instrument played?. *Psychology of Music*, 48(6), 745-765. <https://doi.org/10.1177/0305735618816370>
- Herfindahl, N. J. (2023). *Creating talent: The effect of environment on the development of musical skill* [Doktora tezi, Liberty University]. <https://digitalcommons.liberty.edu/doctoral/4737>
- Ilari, B. (2005). On musical parenting of young children: Musical beliefs and behaviors of mothers and infants. *Early Child Development and Care*, 175(7-8), 647-660. <https://doi.org/10.1080/0300443042000302573>
- Johnson, D. A. (2000). *The development of music aptitude and effects on scholastic achievement of 8 to 12 year olds* (Yayın No. 9983062) [Doktora tezi, University of Louisville]. ProQuest Dissertations & Theses Global.
- Kelley, L. ve Sutton-Smith, B. (1987). A study of infant musical productivity. J. C. Peery, I. W. Peery ve T. W. Draper (Ed.), *Music and child development* içinde (s. 35-53). New York, NY: Springer-Verlag.
- Lamar, H. B. Jr. (1989). *An examination of the congruency of music aptitude scores and mathematics and reading achievement scores of elementary children* (Yayın No. 9020872) [Doktora tezi, The University of Southern Mississippi]. ProQuest Dissertations & Theses Global.
- Lindstedt, S. (2024). *Music activities in the home environment to support bonding between parents and children* [Yüksek lisans tezi, University of Jyväskylä]. <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/96421?locale-attribute=en>
- MacIntyre P. D., Schnare B. ve Ross J. (2018). Self-determination theory and motivation for music. *Psychology of Music*, 46(5), 699-715. <https://doi.org/10.1177/0305735617721637>
- MacNamara, Á., Holmes, P. ve Collins, D. (2008). Negotiating transitions in musical development: The role of psychological characteristics of developing excellence. *Psychology of Music*, 36(3), 335-352. <https://doi.org/10.1177/0305735607086041>
- Mcpherson, G. E. (2009). The role of parents in children's musical development. *Psychology of Music*, 37(1), 91-110. <https://doi.org/10.1177/0305735607086049>
- Mcpherson, G. E. ve Davidson, J. W. (2002). Musical Practice: Mother and child interactions during the first year of learning an instrument. *Music Education Research*, 4(1), 141-156. <https://doi.org/10.1080/14613800220119822>
- McPherson, G. E. ve McCormick, J. (1999). Motivational and self-regulated learning components of musical practice. *Bulletin of the Council for Research in Music Education*, 141, 98-102. <http://www.jstor.org/stable/40318992>
- Menglibekovich, B. M. (2024). Benefits of learning an instrument: Exploring the advantages. *Journal of Education, Ethics and Value*, 3(5), 140-143. <https://jeev.innovascience.uz/index.php/jeev/article/view/650>
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *An expanded sourcebook qualitative data analysis* (2. bs.). Sage Publications.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2019). Bilim ve sanat merkezleri yönergesi. https://nazillibilsem.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/09/11/765107/dosyalar/2019_12/13123140_Yeni_BYLSEM_Yonergesi.pdf

- North, A. ve Hargreaves, D. (2008). *The social and applied psychology of music*. Oxford University Press.
- Palos-Tuley, B. (2003). *An examination of the relationship between fine arts experiences and creative thinking, academic self-concept, and academic achievement of Hispanic students in grades 3, 4, and 5 in selected south Texas schools* (Yayın No. 3115310) [Doktora tezi, Texas A&M University-Corpus Christi and Texas A&M University-Kingsville]. ProQuest Dissertations & Theses Global.
- Patton, M. Q. (2014). *Qualitative research & evaluation methods: Integrating theory and practice* (4. bs.). Sage Publications, Inc.
- Pereira-Fradin, M. ve Dubois, A. (2007). Environmental effects on musical talent development. *Gifted and Talented International*, 22(2), 105-117. <https://doi.org/10.1080/15332276.2007.11673501>
- Selmani, T. A. (2024). The influence of music on the development of a child: Perspectives on the influence of music on child development. *EIKI Journal of Effective Teaching Methods*, 2(1), 191-201. <https://doi.org/10.59652/jetm.v2i1.162>
- Shenton, A. K. (2004). Strategies for ensuring trustworthiness in qualitative research projects. *Education For Information*, 22(2), 63-75. doi:10.3233/EFI-2004-22201
- Southgate, D. E. ve Roscigno, V. J. (2009). The impact of music on childhood and adolescent achievement. *Social Science Quarterly*, 90(1), 4-21. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6237.2009.00598.x>
- Strauss, A. ve Corbin, J. (1990). *Basics of qualitative research*. Sage Publications.
- Tavşancıl, E. ve Aslan, A. E. (2001). *Sözel, yazılı ve diğer materyaller için içerik analizi ve uygulama örnekleri*. Epsilon Yayıncılık.
- Valerio, W. H. ve Freeman, N. K. (2009). Pre-service teachers' perceptions of early childhood music teaching experiences. *Bulletin of the Council for Research in Music Education*, 181, 51-69. <https://doi.org/10.2307/40319227>
- Wallace, S. D. ve Harwood, J. (2018). Associations between shared musical engagement and parent-child relational quality: The mediating roles of interpersonal coordination and empathy. *Journal of Family Communication*, 18(3), 202-216. <https://doi.org/10.1080/15267431.2018.1466783>
- Williams, K. E., Barrett, M. S., Welch, G. F., Abad, V. ve Broughton, M. (2015). Associations between early shared music activities in the home and later child outcomes: Findings from the Longitudinal Study of Australian Children. *Early Childhood Research Quarterly*, 31, 113-124. <https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2015.01.004>
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Young, S., Street, A. ve Davies, E. (2007). The music one-to-one project: Developing approaches to music with parents and under-two-year-olds. *European Early Childhood Education Research Journal*, 15(2), 253-267. <https://doi.org/10.1080/13502930701321675>
- Zdzinski, S. F. (1992). Relationships among parental involvement, music aptitude, and musical achievement of instrumental music students. *Journal of Research in Music Education*, 40, 114-125. <https://doi.org/10.2307/3345561>
- Zdzinski, S. F. (1996). Parental involvement, selected student attributes, and learning outcomes in instrumental music. *Journal of Research in Music Education*, 44, 34-48. <https://doi.org/10.2307/3345412>
- Zelenkovska Leshkova, S. ve Islam, A. (2017). Evaluation of music education: Musical competences and self-confidence in teaching. *LUMEN Proceedings*, 1, 413-423. <https://doi.org/10.18662/lumproc.rsacvp2017.38>

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

The Science and Art Centers (BİLSEM) in Turkey are institutions that provide education for gifted students, aiming to enhance their potential by offering specialized training in fields such as science, art, and mathematics. Music plays a significant role in this process, as musical development contributes to the emotional, social, and cognitive growth of children. In BİLSEM, music education is delivered through specially designed programs to further develop students' academic and personal abilities. This research aims to explore the musical backgrounds of families with gifted students in the music field within BİLSEM, to understand how musical interactions within the family shape children's musical development. Within the framework of Bronfenbrenner's ecological systems theory, the critical role of the family in children's musical development will be highlighted, and the impact of parents' attitudes and the musical experiences provided on students'

musical abilities will be examined. This study aims to provide a valuable resource in the development of music education strategies and the strengthening of BİLSEM's educational programs.

2. Method

This research, using the typical case sampling method, includes 20 families from the families of students identified as gifted in the field of music at BİLSEM centers in Ankara. The study aims to examine the musical backgrounds of the families and how they shape their children's musical development. The participants come from various educational levels and professional backgrounds, and they have 38 children, 22 of whom are enrolled in BİLSEM. Data collection was conducted through semi-structured interviews, with the interview questions reviewed by experts and tested for validity and reliability through pilot testing. The data were analyzed through content analysis, ensuring coding consistency. The research utilized a triangulation method to verify the findings by using different data sources, thus enhancing the reliability of the results.

3. Findings, Discussion and Results

The study examined the impact of parents and the home environment on children's emotional, social, and musical development. Parents' attitudes toward music and the musical environment at home play a significant role in children's musical success. While mothers support emotional development, fathers play an important complementary role in fostering self-confidence and discipline. Furthermore, parents' participation in musical activities and incorporating music into daily life strengthen children's musical and personal development.

It was found that music education contributes to the development of personal traits such as self-esteem, self-confidence, and patience, and supports skill acquisition through disciplined practice. Music education also enhances social skills and helps individuals acquire important skills that can be used throughout their lives.

Family musical activities assist children in forming positive connections with music and aid in the development of personal traits. Active parental involvement in their children's music education enhances children's social skills and motivation.

The study also found that music education could positively impact children's academic success. Music increases children's attention, fostering improvements in self-confidence and academic achievement. These findings highlight the importance of including music education in the curriculum.